

A városban élő cigánylakosság életkörülményei, foglalkoztatási helyzete, hagyományörzés

A cigánylakosság életkörülményeinek felvázolása komplex feladat volt 2011-ben, és maradt 2013-ban is. 2011-ben az RNÖ a családsegítővel közösen ezt meg is tette, de az összegző tanulmány pénzhiány miatt nem készült el. 2013-ban ez a feladat, mármint a felmérés nem került szóba sem a Hivatal sem az RNÖ részéről. (Kár!)

1. Az életkörülmények ilyen vagy olyan meglétéhez, jelen valóságához azonban szervesen hozzátartozik a családok, a benne élők iskolázottsága, az ebből fakadó szellemisége, a közösségi és az egyéni értékek, a mindenkire vonatkozó törvények, együttélési szabályok tiszteletben tartása és nem utolsó sorban a saját példaadás, példamutatás, a családnak, a gyermekeknek, a környezetnek és mindenki másnak.
2. Az életkörülmények ilyen vagy olyan színvonalát keményen befolyásolja a lakhatás minősége, a foglalkoztatottság, a család megélhetésének biztonsága. A gyermekek családi és iskolai oktatásának, nevelésének következetes biztosítása. Mind ez a családi nevelésben jelenlevő békében, együttgondolkodással (a szülők részéről!) határozottsággal, jövőképet biztosítani akaró szülői felelősséggel.

A kapuvári cigánycsaládok ebbéli gondolkodása, magatartása mára már jobb mutatókat produkál. (35-40 éves korosztály)

A gyermekek óvodába, iskolába járnak. A középfokú intézményekbe járók száma elfogadható (15-20 fő). Az óvodába, iskolába járó gyermekek gondozott külsővel jelennek meg az oktatási intézményekben. Az intézmények vezetői részéről néhány kifogás azért felmerült, főként az óvodások részéről – de ők is elfogadhatónak tartják a helyzetet. (tisztasági szerek, tornacuccok, cserecipő.. stb.) Az indokolatlan iskolai hiányzások sajnos még léteznek. Talán a szülők nem együttműködése, következetessége, az apai „szigor” hiánya, jelenléte következtében? (Minden bizonnyal!) Átlagban elmondható, hogy az óvodákban, iskolákban, (ált, középfok) a cigánygyermekek elfogadhatóan (közepesen) teljesítenek. Persze, vannak akik mögött jó a háttér „a család” – ők jó szinten végzik az iskolai munkájukat.

3. Az életkörülményeket elsőrendűen meghatározzák a lakhatási állapotok. Ezek sajnálatos módon a cigánycsaládok esetében rossznak, sok esetben elfogadhatatlannak mondhatóak, minősíthetőek. Ezt igazolja, támasztja alá a kiválóan megszerkesztett, összeállított 2011. november 15-én kelt Kapuvári Városi Önkormányzat Lakáskonceptiója. Tényeken alapuló, hiteles, objektív dokumentum. Újraolvasásra, újragondolásra érdemes! Úgyszintén ezzel a problémával, ennek kezelésével kapcsolatban érdemes foglalkozni a Kapuvár Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat Hosszú Távú Programtervezete (2012-2016-ig) anyagával főként a lakáshelyzet, lakhatás fejezetével. (Plusz a 2. számú melléklet).

Az életkörülmények megítéléséhez nagyban hozzátartozott, tartozik az egészség és környezetvédelem. Erre vonatkozóan lásd a fenti dokumentum idevonatkozó fejezeteit!

Illés János Úrral konzultálva az alábbi tájékoztatást kaptam:

- A cigányemberek egy része még most is a lomtalanítást (Ausztria) választja a megélhetési formának.
 - A másik 1/3-ad a közmunkát válassza.
 - A regisztrációban 30-40 max. 50 fő van jelen.
 - A cél, hogy a családon belül legalább 1 fő dolgozzon.
 - A TÁMOP 1.1.2. program 3 éves és itt legalább 30 személynek van lehetősége dolgozni. Az elmúlt két év (2 év) alatt 28 személy helyezkedett el! (építőipar)
 - Létező program: a télen-nyáron közmunka program 2000 embert tud fogadni (regionálisan!)
- Problémák: a cigányemberekkel kapcsolatban az oktatás a képzés területén vannak jelen. pl. A képzésekben nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem vonhatóak be.
- a szakmászokra ugyan bejelentkeznek, de aztán nem járnak el.
 - álláskereső tréningekre nem járnak el. (pedig már többször is volt szervezve.)

Összegezve:

A kapuvári cigányemberek sajnálatos módon nem ismerték fel a tanulás - szakmai és egyéb – fontosságát. Kivonulnak az ilyen jellegű programokból, elől, mondván: jó ez ami van, van munka, majd valahogy holnap is lesz...

Avult gondolkodásmód a mai világban, de főleg a gyermekek számára rossz a példa.

(Reménykedjünk a változásban!)

A munkakapcsolatom a városi Munkaügyi Hivatallal napi kapcsolatnak mondható. Illés Úr mindig készségesen és hiteles információkkal lát el. Köszönöm neki!

Közös javaslatunk:

A helyi önkormányzat is szervezzen munkalehetőséget, de ne csak a „fentről” érkező lehetőségekből, hanem saját erőből is. (Legalább néhány embernek!)

Hagyományőrzés

Ez a fogalom a kultúra, az ismeretterjesztés kategóriájába tartozik.

Kapuváron 1968 óta én még cigányokat sem városi, sem iskolai rendezvényeken nem láttam táncolni, zenélni (folklor) nem hallottam cigányul (lovári) verset mondani, nem volt szerencsém az oláh cigány kultúrát felismerni, látni. Fontos lenne a lovári nyelv szakköri, vagy iskolai gondozása is. Nagyon fontos lenne és javasolnám, olyan cigányemberekből álló „Kerekasztal” működtetését, akik a „terepről” a mindennapokból jönnek és rendszerességgel beszélgetnek, konzultálnak a valós, megoldásra váró problémákról, elfogulatlanul tárgyilagosan és segítőkészen mindkét oldal számára (cigánycsaládok, hivatal) Ez a csapat pl. 2 havonta összejönne és ha szükséges, írásban rögzítené a javaslatait, ötleteit. (Többet érne, mint egy rossz cigányönkormányzat.)

Kapuvár, 2013. szeptember 23.

Tisztelettel:

Nyári László
referens